Creșterea economică II

macro

macroeconomics

fifth edition

N. Gregory Mankiw

PowerPoint® Slides
by Ron Cronovich

- Modelul Solow – economie închisă
- Nivelul de trai depinde de economisire și ritmul de creștere a populației
- Se poate determina un nivel optim de economisire, un nivel optim al capitalului din economie care să asigure maximul de consum posibil ("Regula de aur" a capitalului)

Efecte majore pentru mici diferenţe

Cu cât o ţară este mai dezvoltată, cu atât şi cele mai mici influenţe asupra ratei de creştere economică ale politicilor economice şi/sau "şocuri" , vor avea un impact semnificativ pe termen lung asupra standardului de viaţă...

Efecte majore pentru mici diferenţe

Creştere economică pe locuitor	Creşterea nivelului de trai după...		
	...25 ani	...50 ani	...100 ani
2.0%	64.0%	169.2%	624.5%
2.5%	85.4%	243.7%	1,081.4%

Efecte majore pentru mici diferenţe

Dacă rata anuală de creştere economică pe locuitor în SUA ar fi fost în anii 1990 mai mare doar cu 0,1%,

ar fi fost obţinute venituri suplimentare de 449 miliarde USD pe parcursul respectivului deceniu.

Modelul Solow (neoclasic)

- Robert Solow (premiul Nobel pentru contribuţiile sale la studiul creşterii economice)
  - Utilizat pe scară largă fundamentarea politicilor macroeconomice
  - Model de referinţă pentru noile teorii şi modele de creştere economică
- Analiză pe perioadă lungă

Modelul Solow (neoclasic)

- Ritmul ce creştere economică depinde în mod fundamental de ratele de creştere a următorilor determinaţi:
  - Stocul de capital (K)
  - Forţa de muncă (L)
  - Progresul tehnic

Factori de producţie

- Funcţia de producţie

Modelul Solow

- Capacitatea de acumulare a capitalului depinde de:
  - Oferta de mărfuri (producţia agregată) : exprimată sub forma unei ***funcţii de producţie***
  - Cererea de mărfuri (Input): exprimată printr-o ***funcţie de consum***

Funcţia de producţie

- $Y = F(K, L)$

- presupunem (ipoteză) randamente constante de scară, astfel

  $zY = F(zK, zL)$ pentru orice $z > 0$

- Dacă vom considera $z = 1/L$. atunci,

  $Y/L = F(K/L, 1)$

  Producţia/venitul pe lucrător (Y/L) este o funcţie de nivelul capitalului pe lucrător (K/L) , de înzestrarea tehnică a muncii.

Funcţia de producţie

- ***Y/L*** = ***F*** (***K/L*** , **1**) atunci ***y*** = ***F*** (***k***, **1**)
- Si ***dacă vom nota Y/L = y şi K/L = k, putem scrie***

y = f(k)

orice modificare a nivelului de înzestrare tehnică a muncii (capitalului pe lucrător) este de natură a modifica nivelul producţiei

panta funcţiei = productivitatea marginală a capitalului

(adică, producţia suplimentară realizată de un lucrător ca urmare a sporirii nivelului de capital, unei mai bune înzestrări tehnice a muncii)

Funcţia de producţie

Producţia
pe lucrător,
y

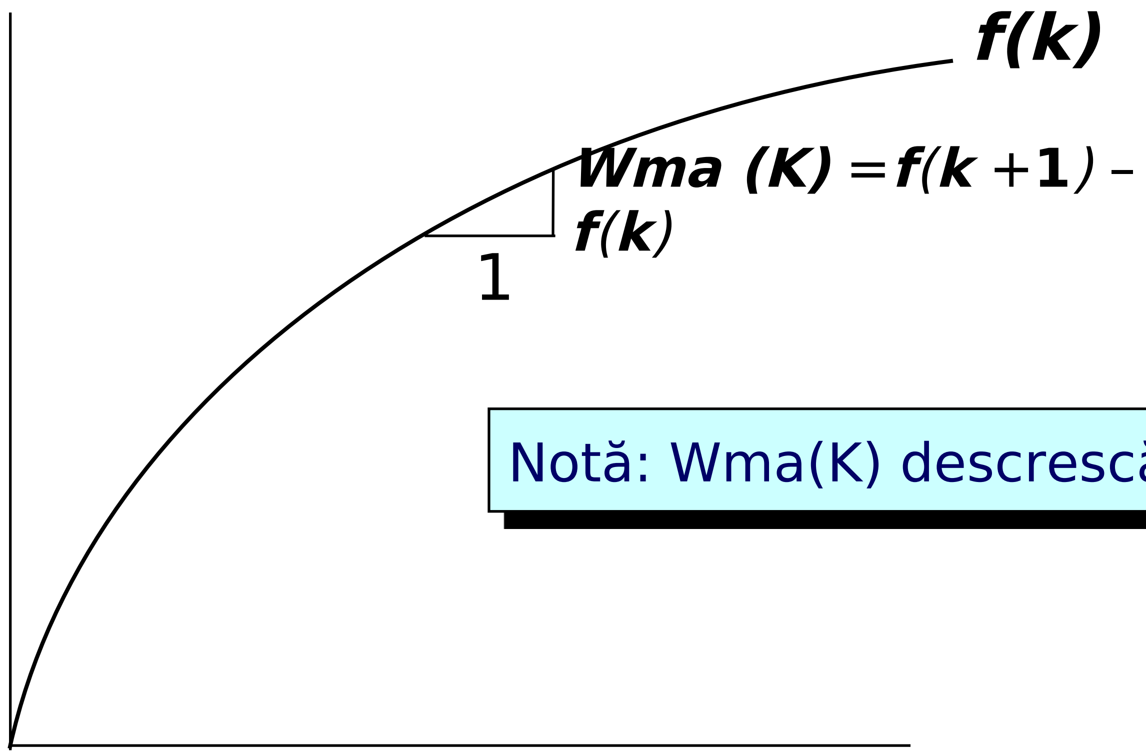

Notă: Wma(K) descrescătoare.

Capital pe
lucrător, ***k***

Cererea şi funcţia consumului

- $\boldsymbol{Y = C + I}$ (economie simplă)

- în termeni pe lucrător: $\boldsymbol{y = c + i}$

  $\boldsymbol{Y/L = C/L + I/L}$ şi $\boldsymbol{c = C/L}$, $\boldsymbol{i = I/L}$

- Exprimăm funcţia de consum sub forma:

  $\mathbf{C = (1\text{-}s)\cdot Y}$, unde: s = rata economisirii

- $\boldsymbol{C/L = (1\text{-}s)\cdot(Y/L)}$ → $\mathbf{c = (1\text{-}s)y}$

  (→ consum individual, mediu)

Cererea şi funcţia consumului

- ***Substituim valorarea lui c în funcţia y:***

$$y = (1\text{-}s)y + i \quad \textbf{sau} \quad i = s*y = s*f(k)$$

Investiţiile (la fel ca şi consumul) sunt proporţionale cu nivelul venitului

Cum investiţiile sunt egale cu economiile, rata economisirii (s) reprezintă totodată (pe termen lung) şi partea din venit alocată investirii.

Variaţia capitalului şi echilibrul macroeconomic

- Investiţii ↑ : K ↑
- Uzură ↑ : K ↓

deci, I > D; ↑ K

I < D; ↓ K

I = D; K = constant ***(echilibru)***

- **Q:** Când avem fiecare dintre aceste situaţii?

Variaţia capitalului şi echilibrul macroeconomic

- *Consumul de capital fix (uzura): este considerat constant în raport de nivelul capitalului* (în mod obişnuit se reprezintă prin prima bisectoare, dreapta la 45 grade).
- *Investiţiile:* în termeni de economii.

Variaţia capitalului şi echilibrul macroeconomic

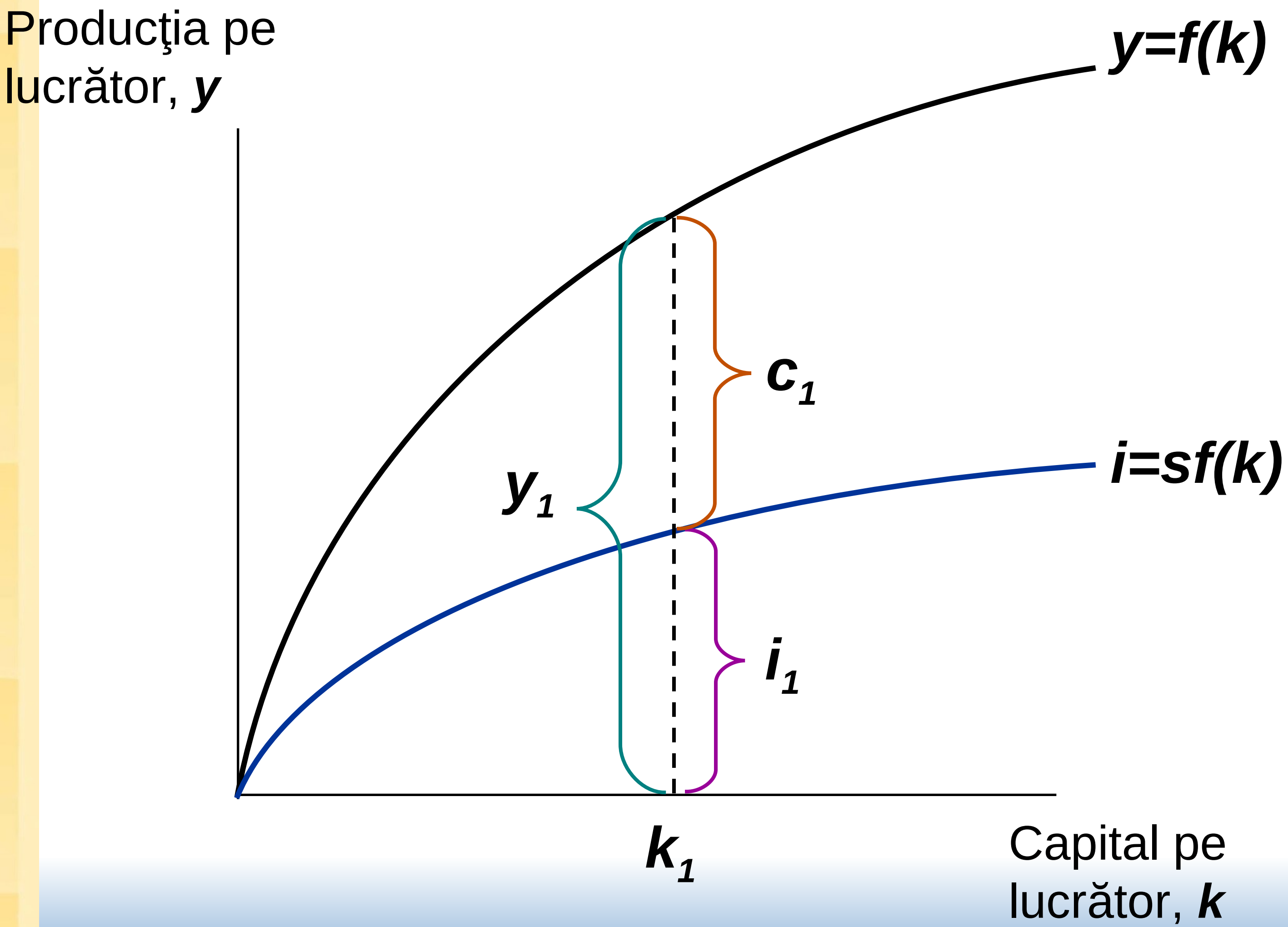

Uzura / Consumul de capital

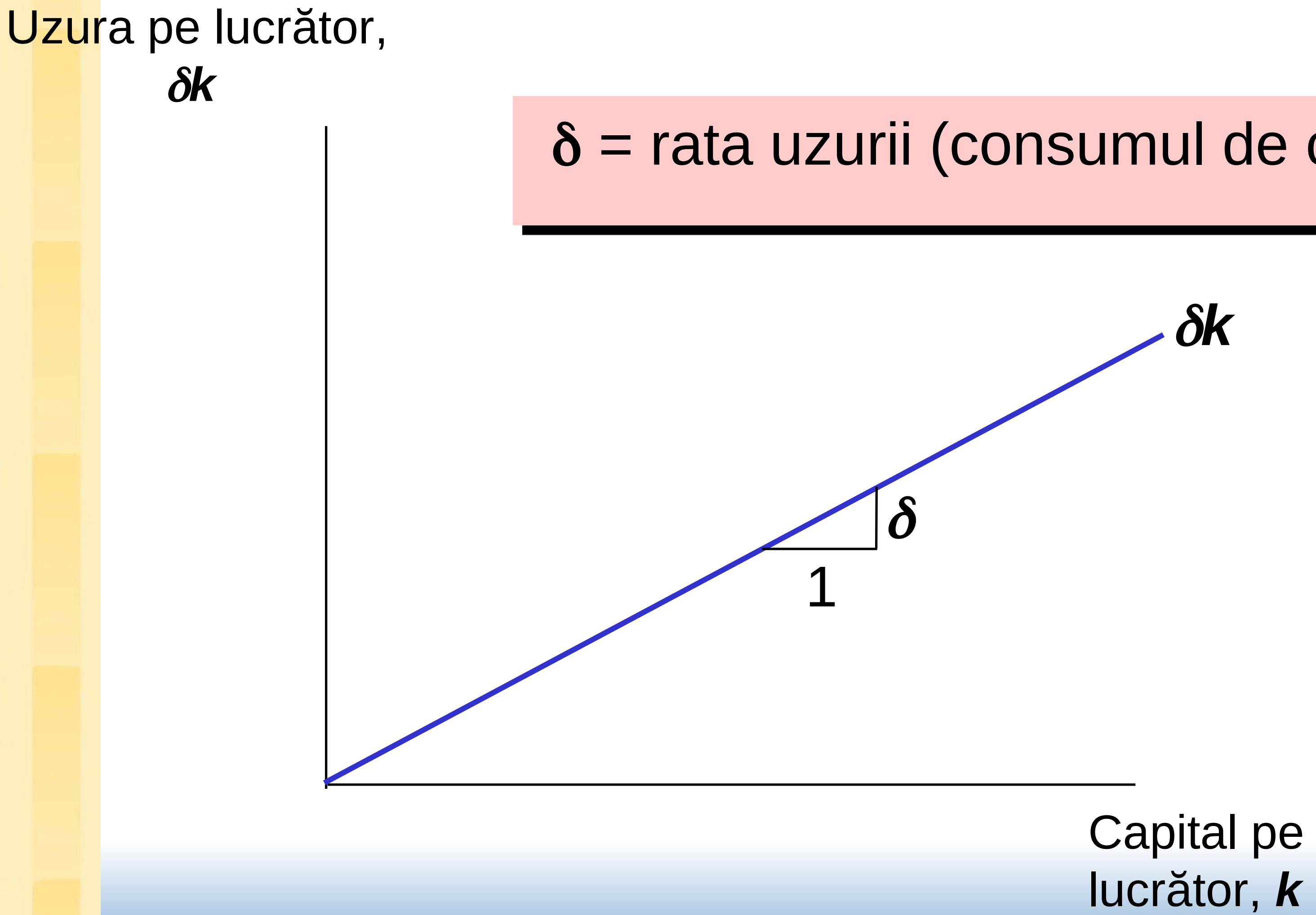

Acumularea capitalului

Variaţia stocului de capital	= Investiţii brute (totale)	–	CCF (uzură)
Δk	= i	–	δk

cum $i = sf(k)$, avem:

$$\boxed{\Delta k = s\,f(k) - \delta k}$$

Acumularea capitalului

$$\boxed{\Delta k = s f(k) - \delta k}$$

- ecuaţia fundamentală a modelului lui Solow
- Determină comportamentul capitalului în timp…
- …care, la rândul său, influenţează toate celelalte variabile (endogene), deoarece acestea sunt exprimate în funcţie de ***k***.
- Cum ar fi:

venitul pe lucrător: $y = f(k)$

consumul pe lucrător: $c = (1 - s) f(k)$

Echilibrul stabil

$$\boxed{\Delta k = s f(k) - \delta k}$$

Dacă investiţiile sunt doar menite să acopere uzura (CCF), adică doar necesare menţinerii capitalului în funcţiune existent (adică a capacităţilor de producţie, a înzestrării tehnice a muncii)

$sf(k) = \delta k$ şi $\Delta k = 0$.

Aceasta ne va conduce la stabilirea unei valori a capitalului (notată k^*) corespunzătoare unui echilibru stabil (unei situaţii statice).

Echilibrul stabil (The steady state)

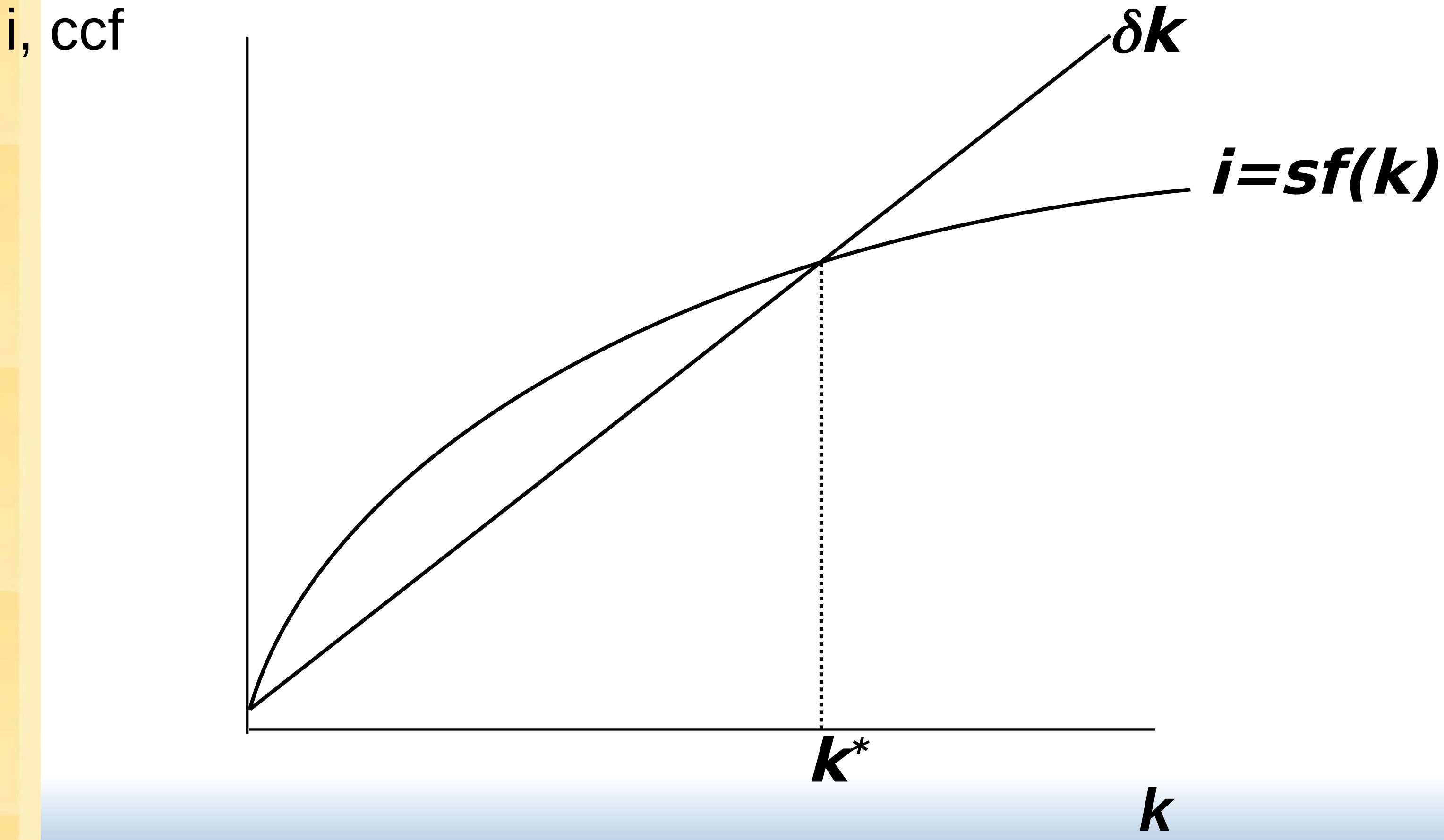

Atingerea echilibrului

$\Delta k = sf(k) - \delta k$

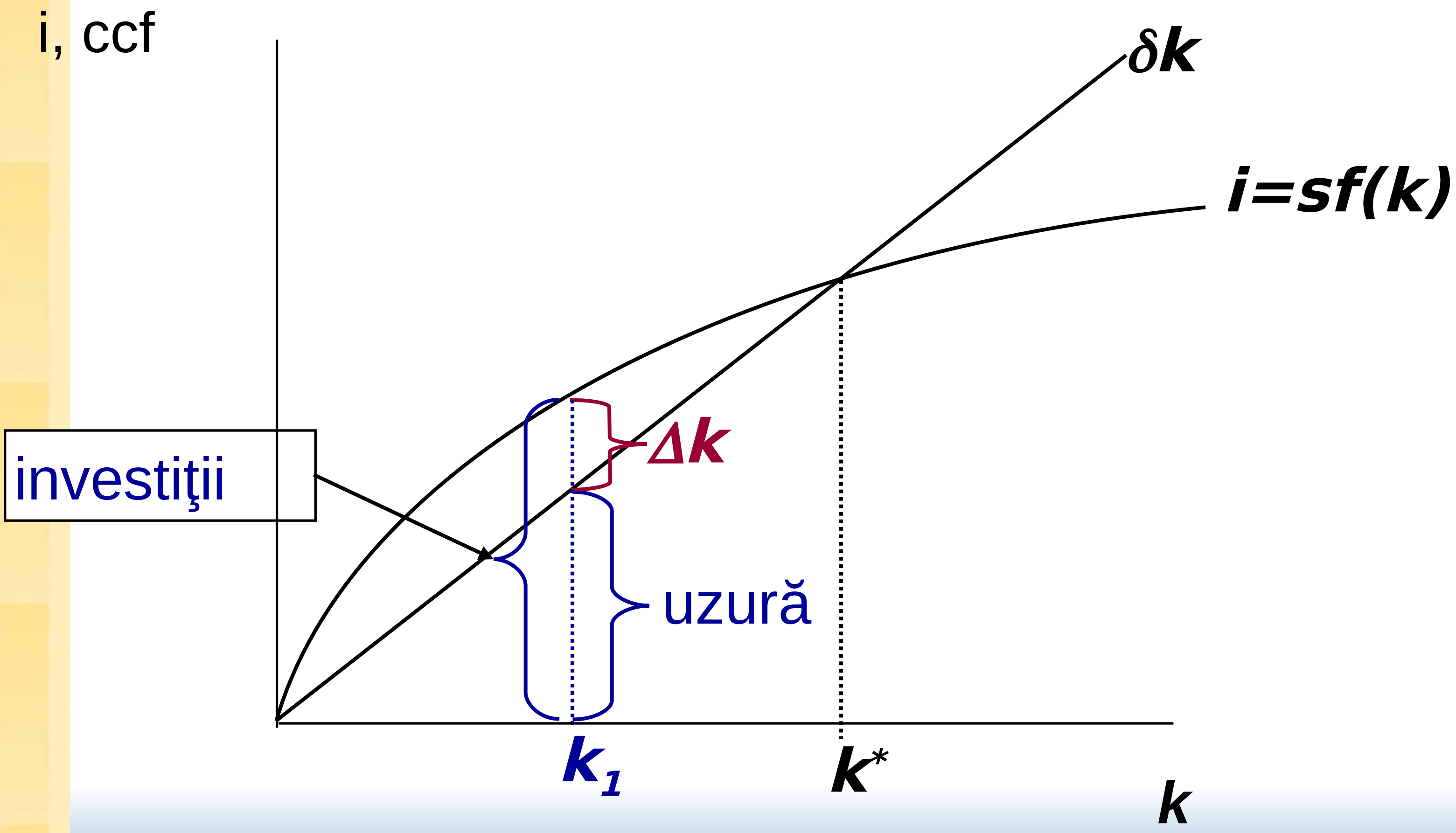

Atingerea echilibrului

$$\Delta k = sf(k) - \delta k$$

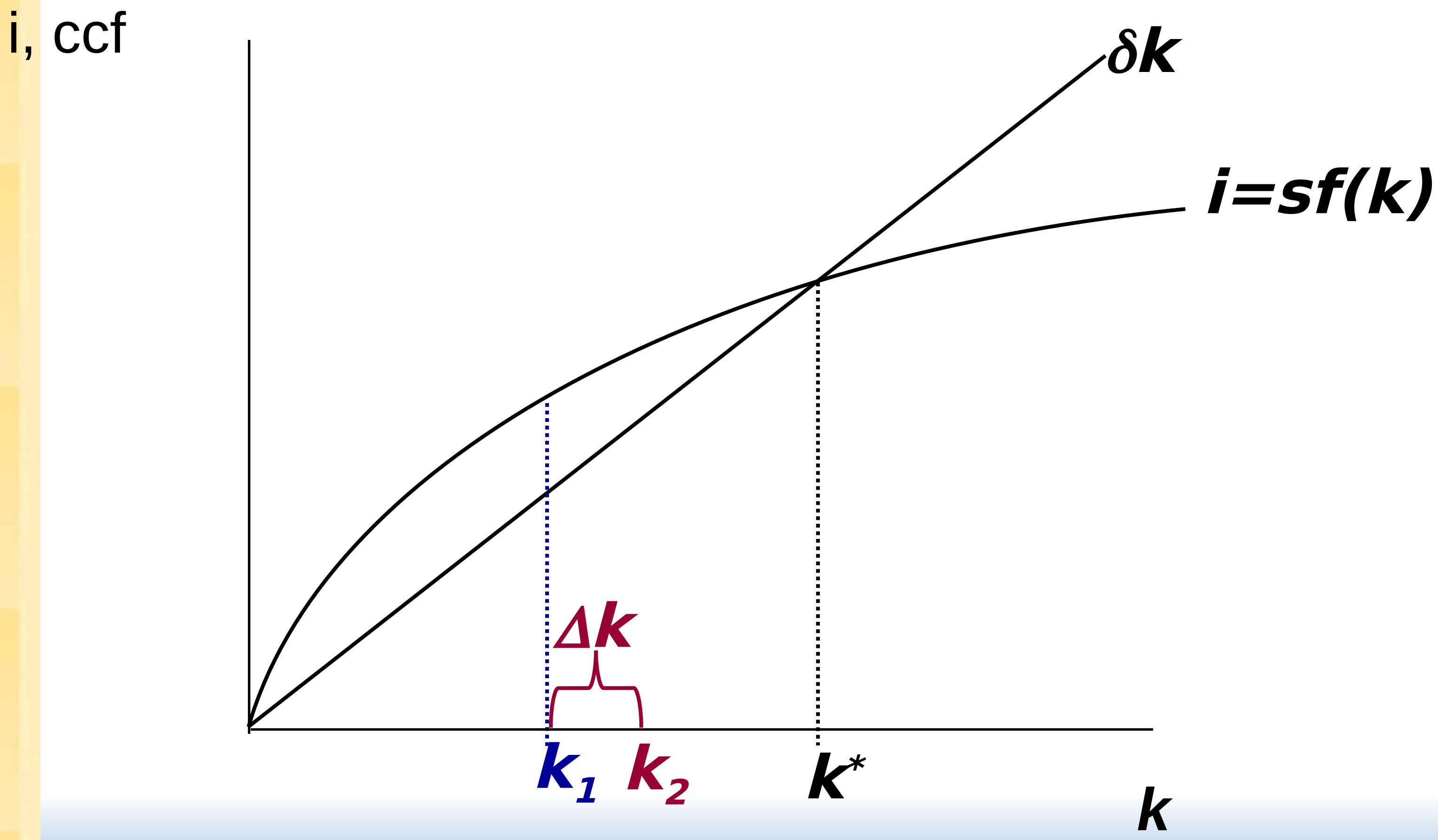

Atingerea echilibrului

$$\Delta k = sf(k) - \delta k$$

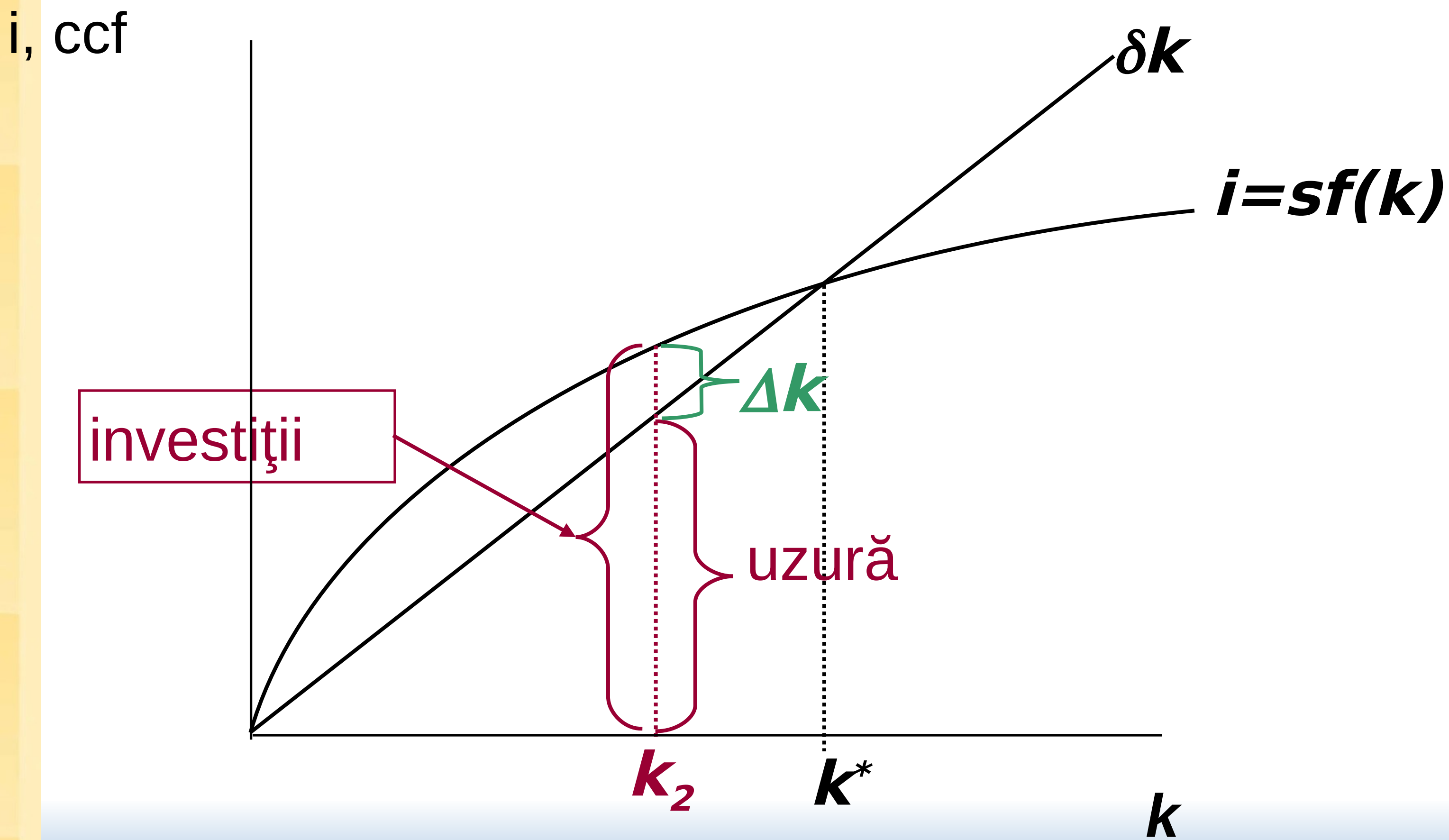

Atingerea echilibrului

$$\Delta k = sf(k) - \delta k$$

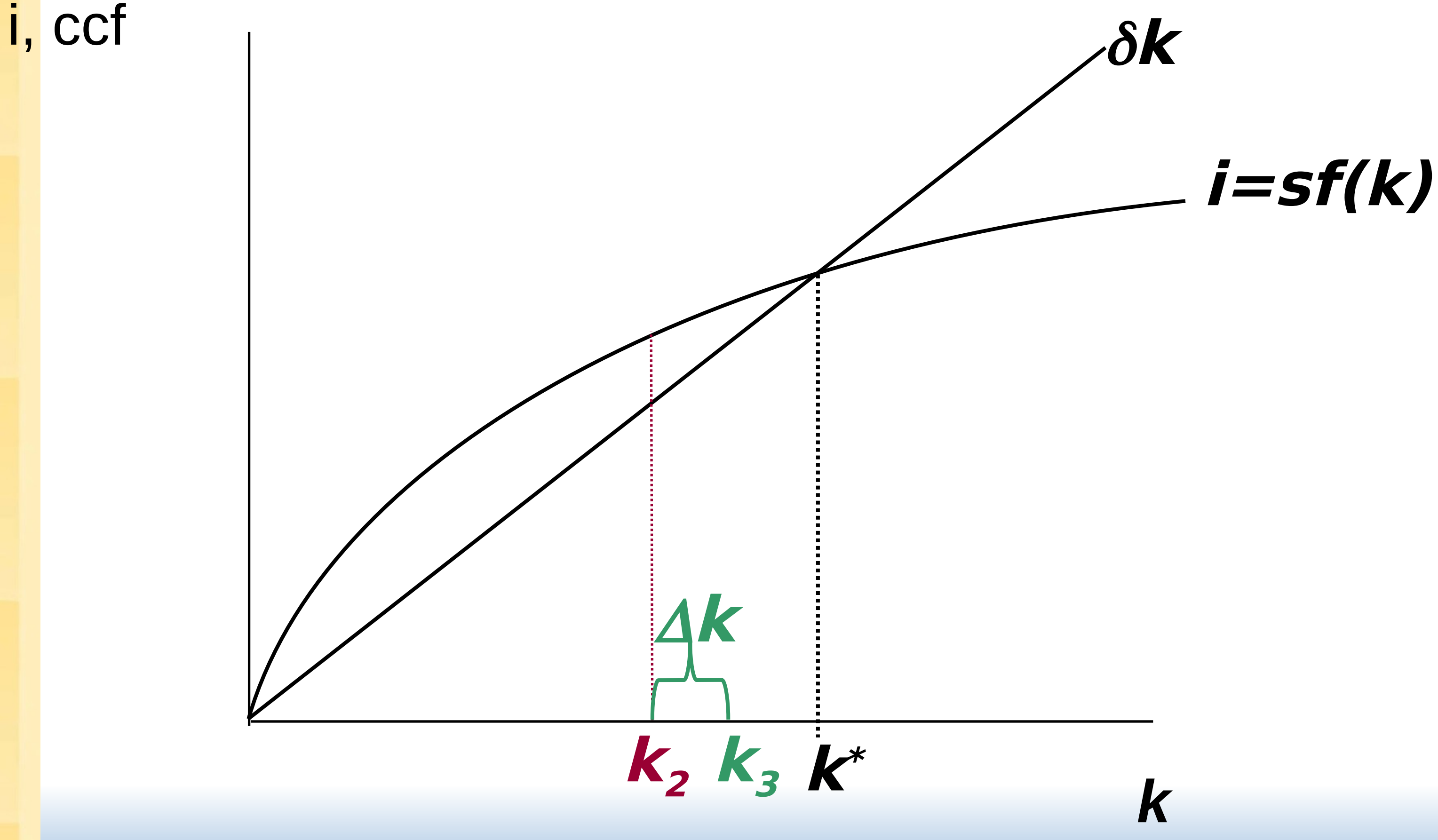

Atingerea echilibrului

$$\Delta k = sf(k) - \delta k$$

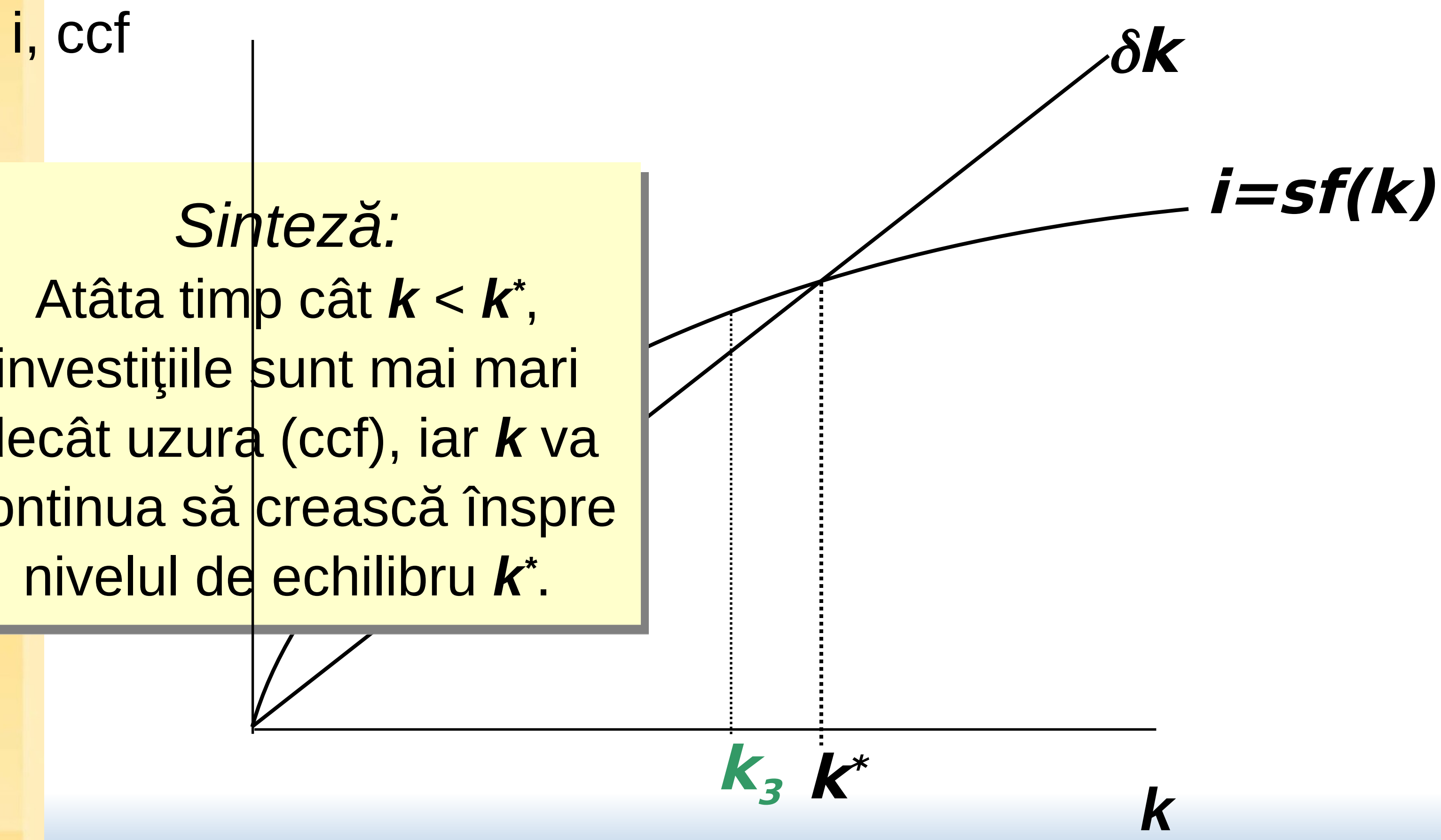

Sinteză:

Atâta timp cât ***k*** < ***k****, investiţiile sunt mai mari decât uzura (ccf), iar ***k*** va continua să crească înspre nivelul de echilibru ***k****.

Atingerea echilibrului

Dacă pornim de la un nivel iniţial al ***k*** (***k_1***) mai mare decât cel de echilibul, lucrurile evoluează în mod similar, dar în direcţie opusă:

→ tendinţă de reducere înspre (şi până la) nivelul de echilibru

exemplu:

Functia de producţie:

$$Y = F(K, L) = \sqrt{K \times L} = K^{1/2} L^{1/2}$$

Calculăm varianta pe lucrător a funcţiei, prin împărţire la numărul angajaţilor ***L***:

$$\frac{Y}{L} = \frac{K^{1/2} L^{1/2}}{L} = \left(\frac{K}{L} \right)^{1/2}$$

notăm ***y*** = ***Y/L*** şi ***k*** = ***K/L*** ***şi obţinem***

$$y = f(k) = k^{1/2}$$

Exemplu, continuare:

dacă vom presupune că:

- $\boldsymbol{s}$ = 0.3
- δ = 0.1
- iar valoarea iniţială (dotările) a lui $\boldsymbol{k}$ = 4

Exemplu, continuare:

Assumptions: $y = \sqrt{k}; \quad s = 0.3;$

Year	k	y	c	i	δk	Δk
1	4.000	2.000	1.400	0.600	0.400	0.200
2	4.200	2.049	1.435	0.615	0.420	0.195
4	4.584	2.141	1.499	0.642	0.458	0.184
3	4.395	2.096	1.467	0.629	0.440	0.189
…						
10	5.602	2.367	1.657	0.710	0.560	0.150
…						
25	7.351	2.706	1.894	0.812	0.732	0.080
…						
100	8.962	2.994	2.096	0.898	0.896	

Exemplu, continuare:

Pornind de la aceleaşi premise, anume:

$\boldsymbol{s} = 0.3, \quad \delta = 0.1, \quad$ şi $\quad \boldsymbol{y} = \boldsymbol{k}^{1/2}$

Să folosim ecuaţia lui Solow

$$\Delta \boldsymbol{k} = \boldsymbol{s}\, \boldsymbol{f(k)} - \boldsymbol{\delta k}$$

pentru a determina valorile lui ***k***, ***y***, şi ***c*** corespunzătoare atingerii unui echilibru stabil.

Exemplu, continuare:

$dk = 0$ def. of steady state

$s f(k^*) = \delta k^*$ eq'n of motion with $dk = 0$

$0.3\sqrt{k^*} = 0.1 k^*$ using assumed values

$$3 = \frac{k^*}{\sqrt{k^*}} = \sqrt{k^*}$$

Solve to get: $k^* = 9$ and $y^* = \sqrt{k^*} = 3$

Finally, $c^* = (1 - s) y^* = 0.7 \times 3 = 2.1$

Impactul unei creşteri a ratei economisirii

→ determină **k** să crească înspre un alt nivel de echilibru

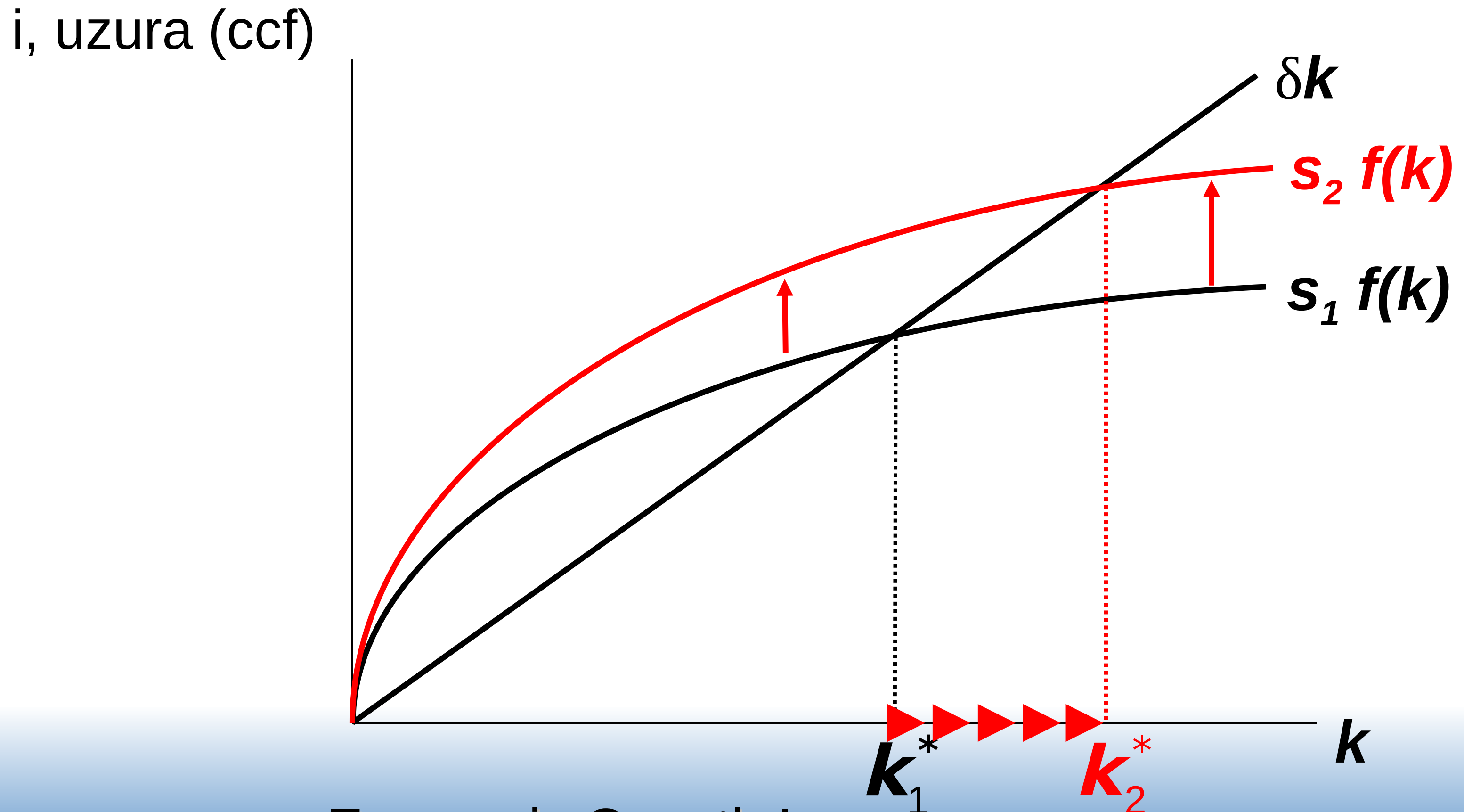

Predicţii:

- $\uparrow \boldsymbol{s} \;\Rightarrow\; \uparrow \boldsymbol{k}^*$.
- Şi cum $\boldsymbol{y} = \boldsymbol{f(k)}$,
  $\uparrow \boldsymbol{k}^* \Rightarrow \uparrow \boldsymbol{y}^*$.
- Modelul Solow estimează că ţările cu rate mai mari ale economisirii şi acumulării (investirii) vor avea pe termen lung nivele mai ridicate ale capitalului şi veniturilor (per capita)

CHAPTER 7 Economic Growth I

International Evidence on Investment Rates and Income per Person

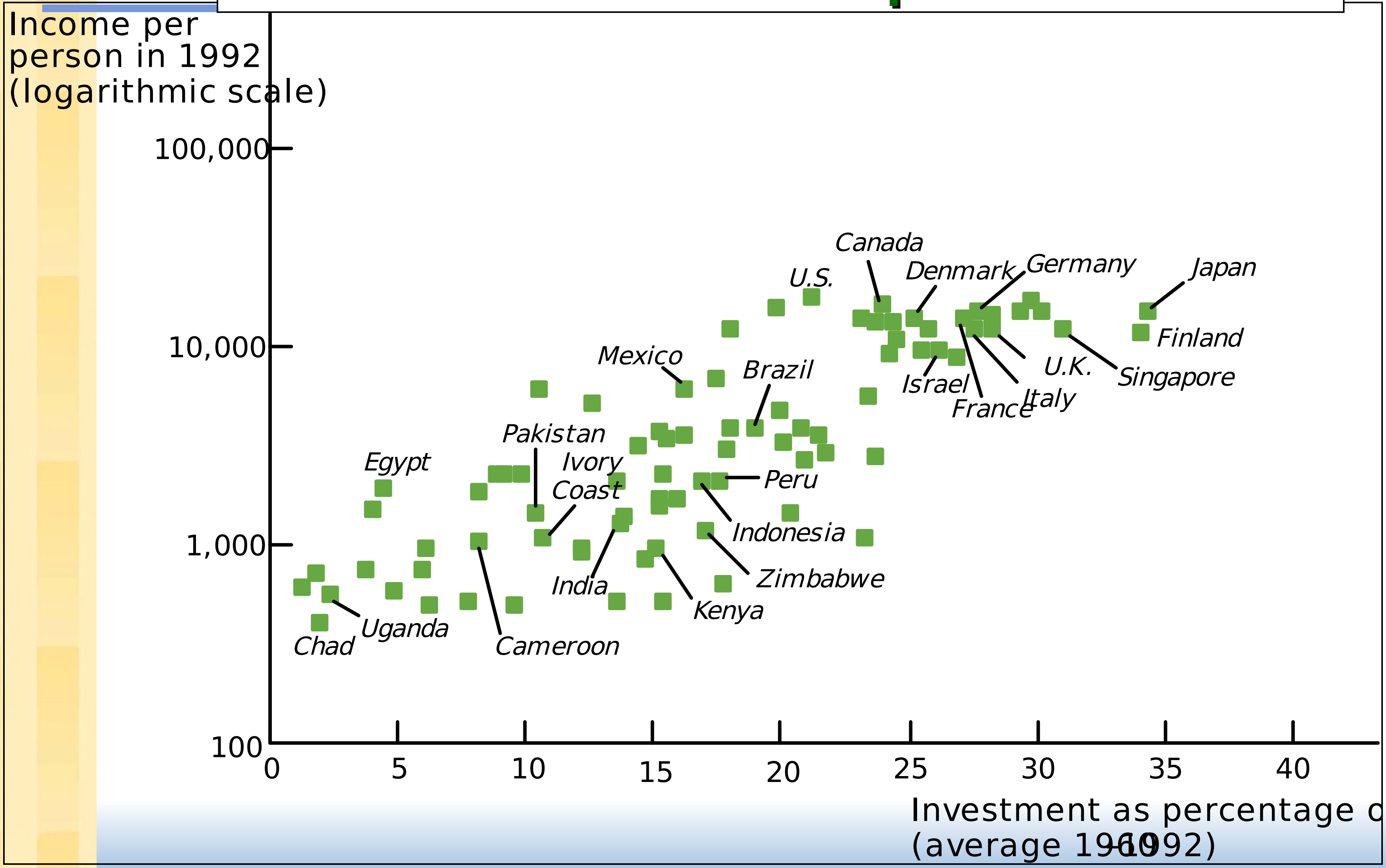

Creşterea populaţiei

- Să presupunem o creştere a populaţiei – şi implicit a forţei de muncă – cu o rată ***n***.

(***n*** este exogenă modelului)

$$\frac{\Delta \boldsymbol{L}}{\boldsymbol{L}} = \boldsymbol{n}$$

Investiţiile de echilibru

$(\delta + n)k =$ **nivelul investiţiilor de echilibru (i^e)**,
nivelul necesar pentru a menţine constantă înzestrarea tehnică a muncii (dotarea lucrătorilor cu capital)

$k =$ constant.

include:

- δk înlocuirea capitalului consumat (uzat)
- $n k$ dotarea cu capital a noilor lucrători (la acelaşi nivel cu cei existenţi)

Ecuaţia lui Solow

- Ecuaţia de echilibru pentru ***k*** devine

$$\Delta k = \underbrace{s\,f(k)}_{\text{investiţii brute (totale)}} - \underbrace{(\delta + n)\,k}_{\text{investiţii de echilibru}}$$

Echilibrul în condiţiile creşterii populaţiei

$\Delta k = s\,f(k) - (\delta + n)k$

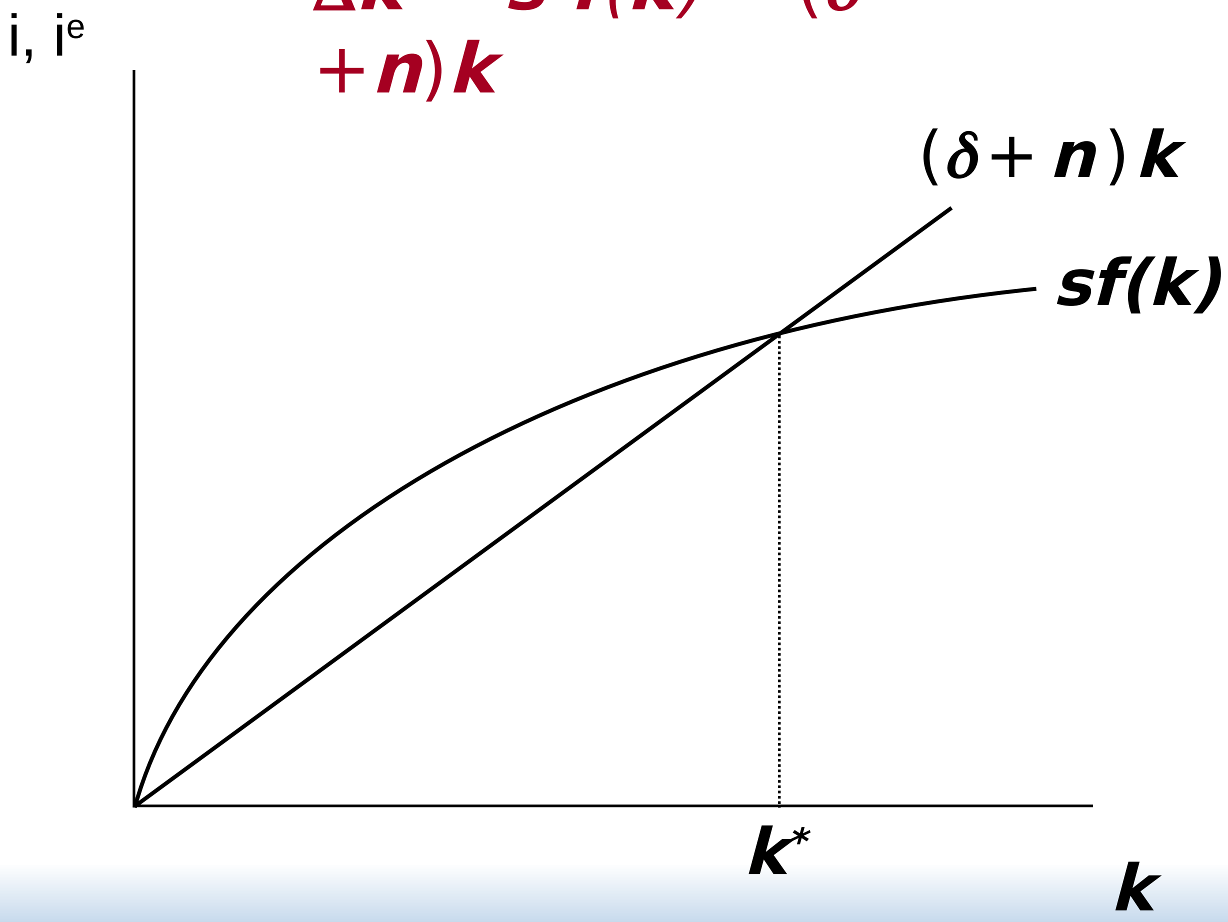

Impactul accelerării ritmului de creştere a populaţiei asupra echilibrului

O sporire a lui ***n*** determină creşterea investiţiilor de echilibru de natură a conduce la un echilibru economic general la un nivel inferior a lui **k**.

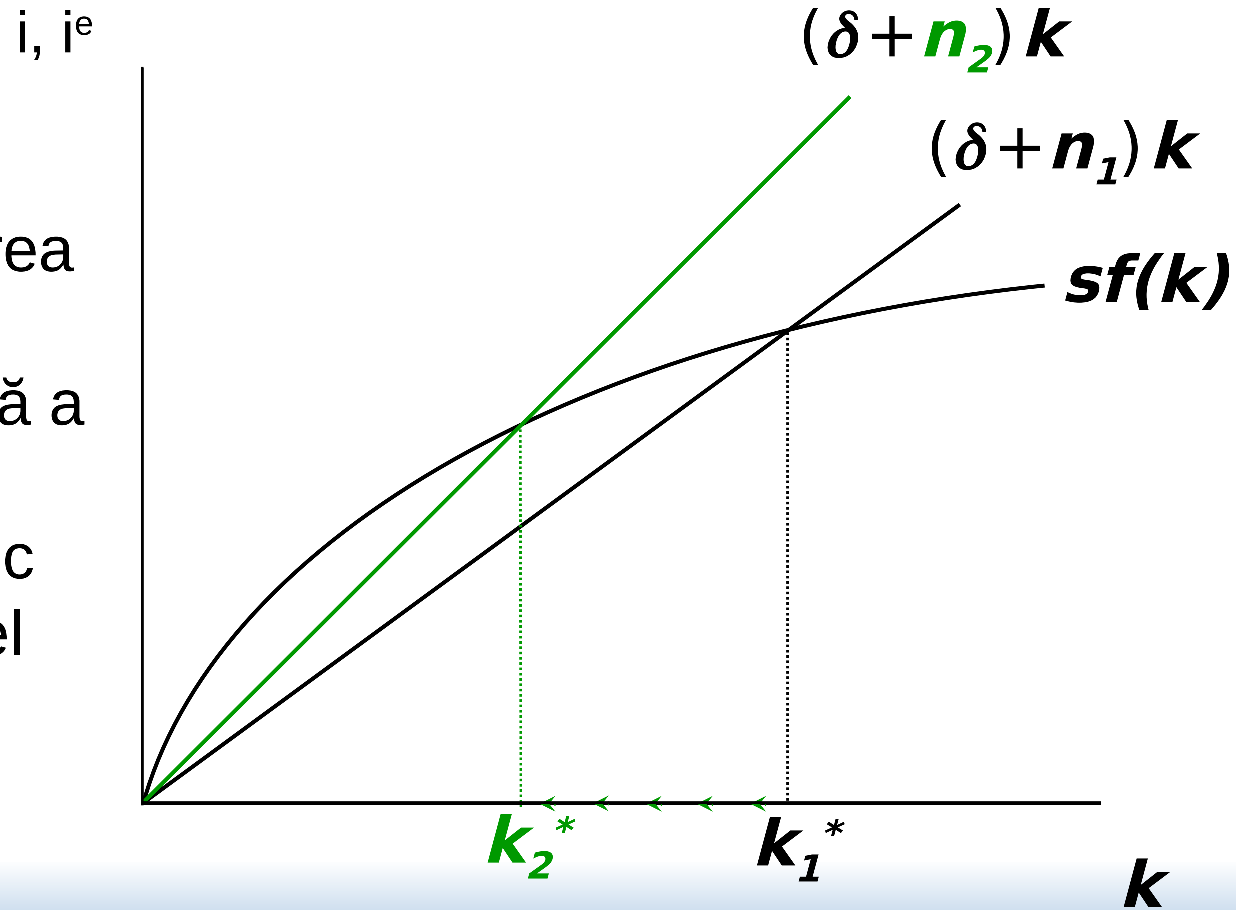

Predicţii:

- $\uparrow \boldsymbol{n} \;\Rightarrow\; \downarrow \boldsymbol{k^*}$.

- şi cum $\boldsymbol{y} = \boldsymbol{f(k)}$,
  $\downarrow \boldsymbol{k^*} \Rightarrow \downarrow \boldsymbol{y^*}$.

- Modelul Solow estimează că ţările cu un ritm mai ridicat de creştere a populaţiei vor înregistra pe termen lung nivele mai scăzute ale capitalului şi veniturilor per capita.

International Evidence on Population Growth and Income per Person

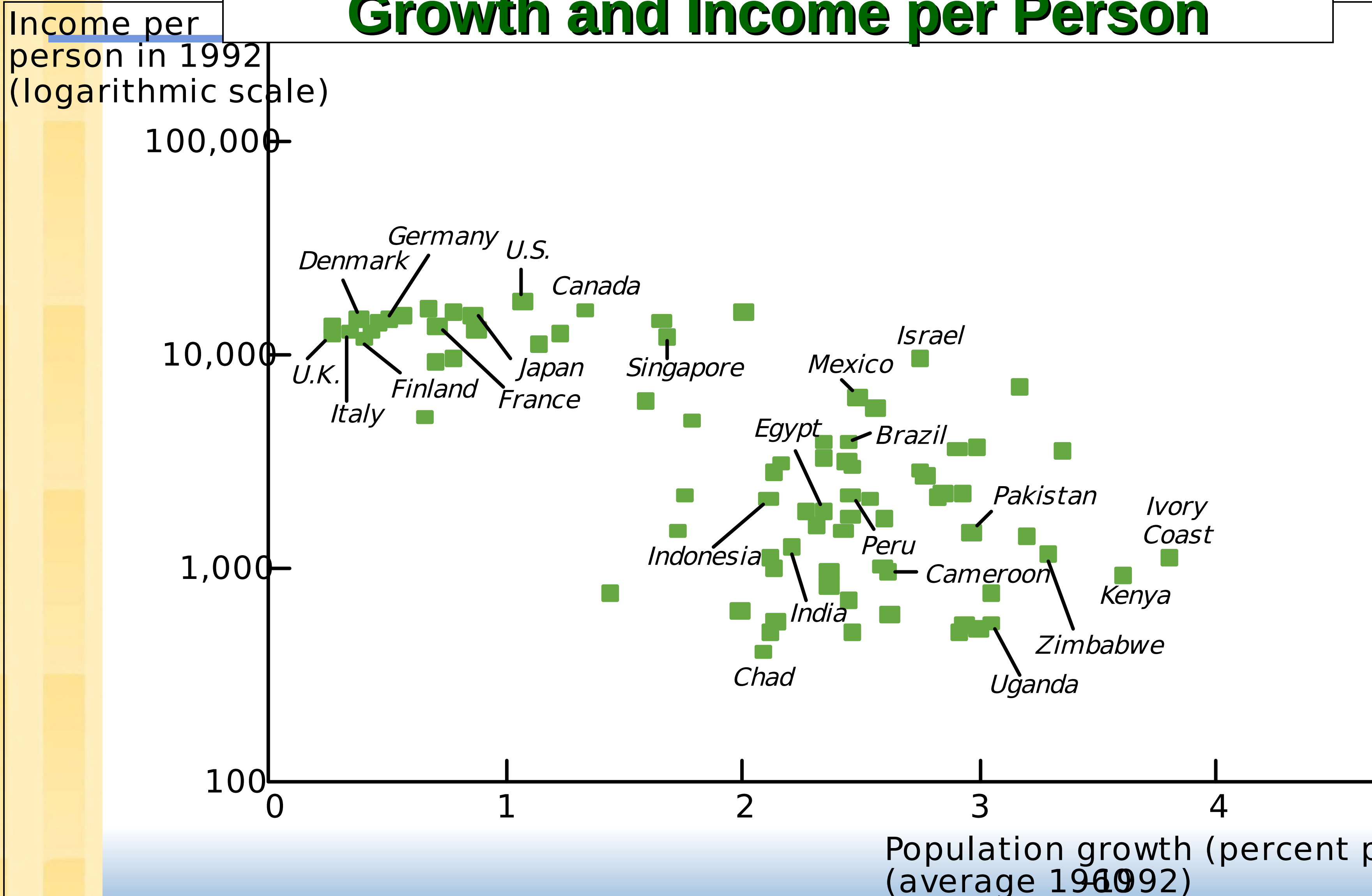

Sinteză

1. Modelul Solow arată că pe termen lung nivelul de trai dintr-o ţară depinde:
   - în mod direct de rata economisirii
   - În sens opus de ritmul de creştere a populaţiei.

Regula de aur: introducere

- Valori diferite ale lui $\boldsymbol{s}$ conduc la nivele diferite de echilibru. Care este “cel mai bun” dintre ele?
- Bunăstarea economică depinde în esenţă de consum,
  astfel că “cel mai bun” nivel de echilibru trebuie să fie cel care asigură maximizarea valorii consumului individual: $\boldsymbol{c}^* = (\mathbf{1} – \boldsymbol{s})\boldsymbol{y} = (\mathbf{1} – \boldsymbol{s})\boldsymbol{f}(\boldsymbol{k}^*)$
- O creştere a lui $\boldsymbol{s}$
  - Determină majorarea lui $\boldsymbol{k}^*$ şi $\boldsymbol{y}^*$, care pot spori $\boldsymbol{c}^*$
  - Reduce rata consumului $(\mathbf{1} – \boldsymbol{s})$, care poate diminua $\boldsymbol{c}^*$
- Cum stabilim $\boldsymbol{s}$ şi $\boldsymbol{k}^*$ care maximizează $\boldsymbol{c}^*$?

Regula de aur a capitalului

k^{*}_{gold} = **Nivelul optim de capital,** corespunde, aşadar, acelui nivel de echilibru a lui $\boldsymbol{k}$ care maximizează consumul

Pentru a îl stabili, mai întâi vom exprima pe c^* în funcţie de k^*:

$$
\begin{aligned}
c^* &= y^* - i^* \\
&= f(k^*) - i^* \\
&= f(k^*) - \delta k^*
\end{aligned}
$$

în general:

$$i = \Delta k + \delta k$$

La echilibru:

$$i^* = \delta k^*$$

pentru că $\Delta k = 0$.

Regula de aur a capitalului

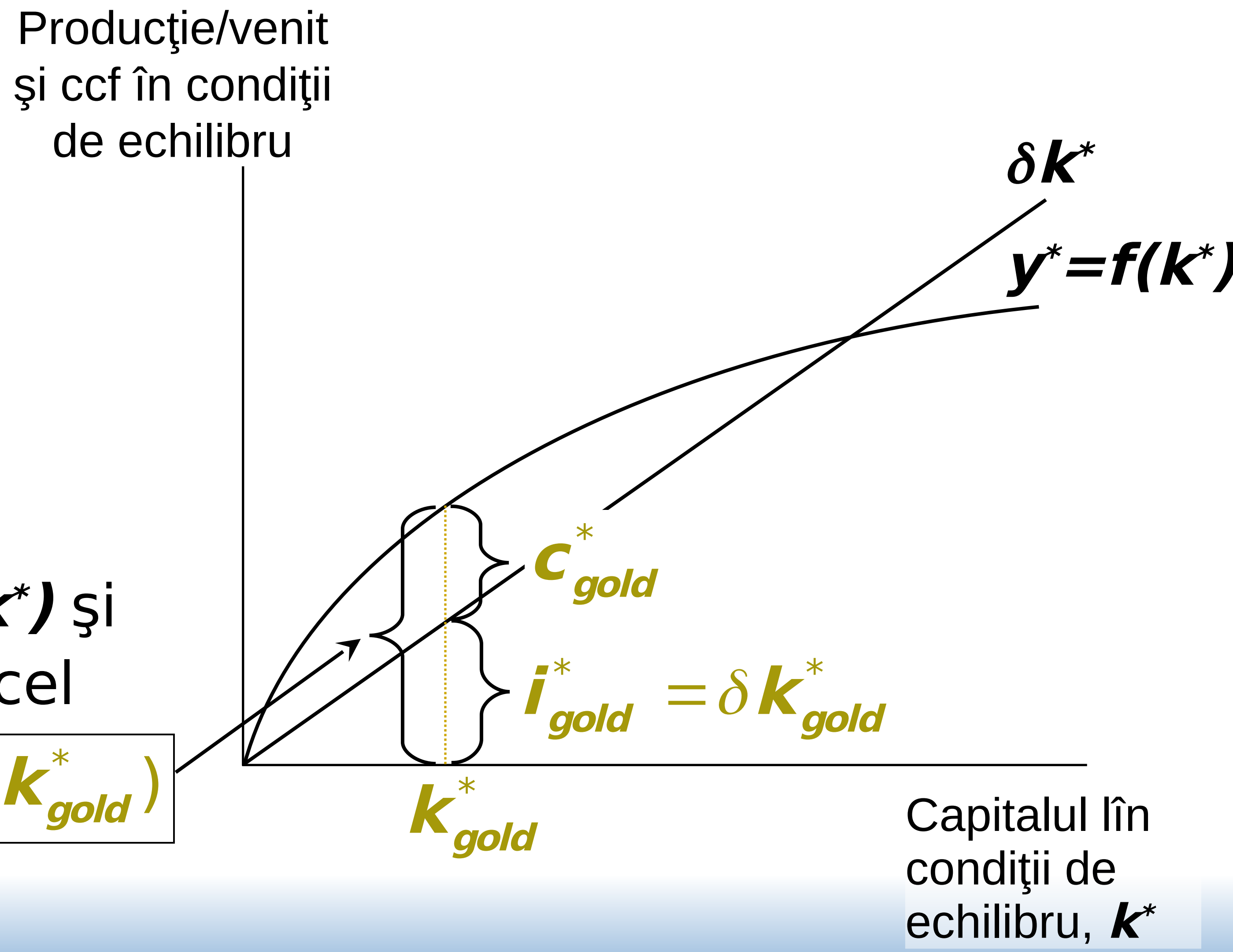

grafic, decalajul dintre $f(k^*)$ şi δk^*, este cel

$$\boxed{y^*_{gold} = f(k^*_{gold})}$$

Regula de aur a capitalului

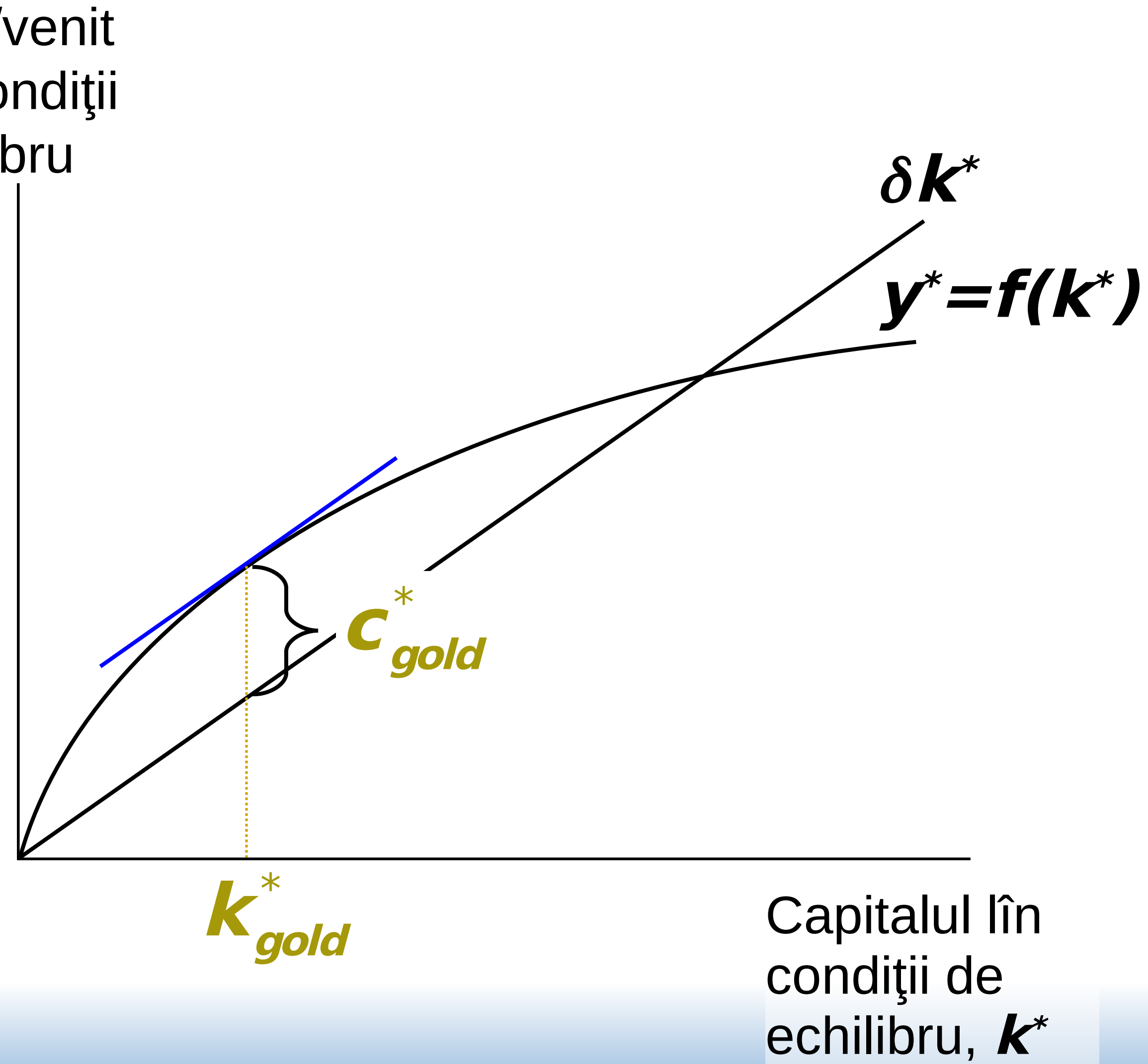

$c^* = f(k^*) - \delta k^*$ atinge maximul în punctul în care panta funcţiei de producţie este egală cu panta dreptei ccf (uzurii):

Wma(K) = δ

Calculul optimului

Funcţia de maximizat: $\boldsymbol{c^* = f(k^*) - \delta k^*}$

-derivata este zero

$$(c^*)'_{k^*} = (y^*)'_{k^*} - (\delta k^*)'_{k^*} = Wma(K) - \delta$$

de unde: $Wma(K) - \delta = 0$ adică $Wma(K) = \delta$

Deplasare înspre optim

- Economiile NU au tendinţa naturală de a se deplasa înspre acest optim.
- Atingerea sa impune o intervenţie a statului menită să ajusteze nivelul lui ***s***.
- Asemenea acţiuni vor conduce la un nou echilibru cu un nivel de consum mai ridicat.
- Cum evoluează consumul pe parcursul tranziţiei înspre optim?

Stoc de capital iniţial prea ridicat

Dacă **k*>k$_{gold}$**, atunci sporirea lui ***c**** impune o diminuare a ***s***.

Pe întreaga perioadă de tranziţie, consumul este ridicat

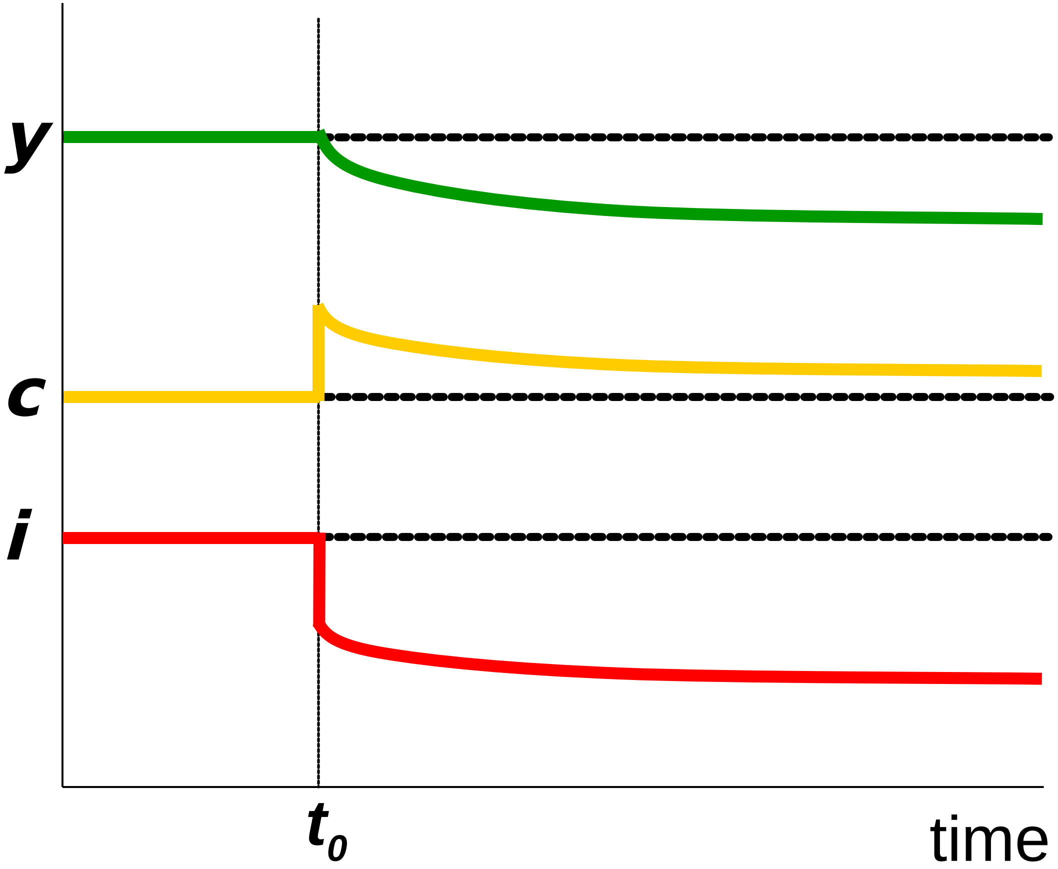

Stoc iniţial de capital prea redus

Dacă **k*<k$_{gold}$**,

atunci o sporire a ***c**** necesită o creşterea în nivelul lui ***s***.

Generaţiile viitoare vor beneficia de un consum mai ridicat, în timp ce generaţia prezentă va avea parte de o reducere (şoc) iniţială a consumului.

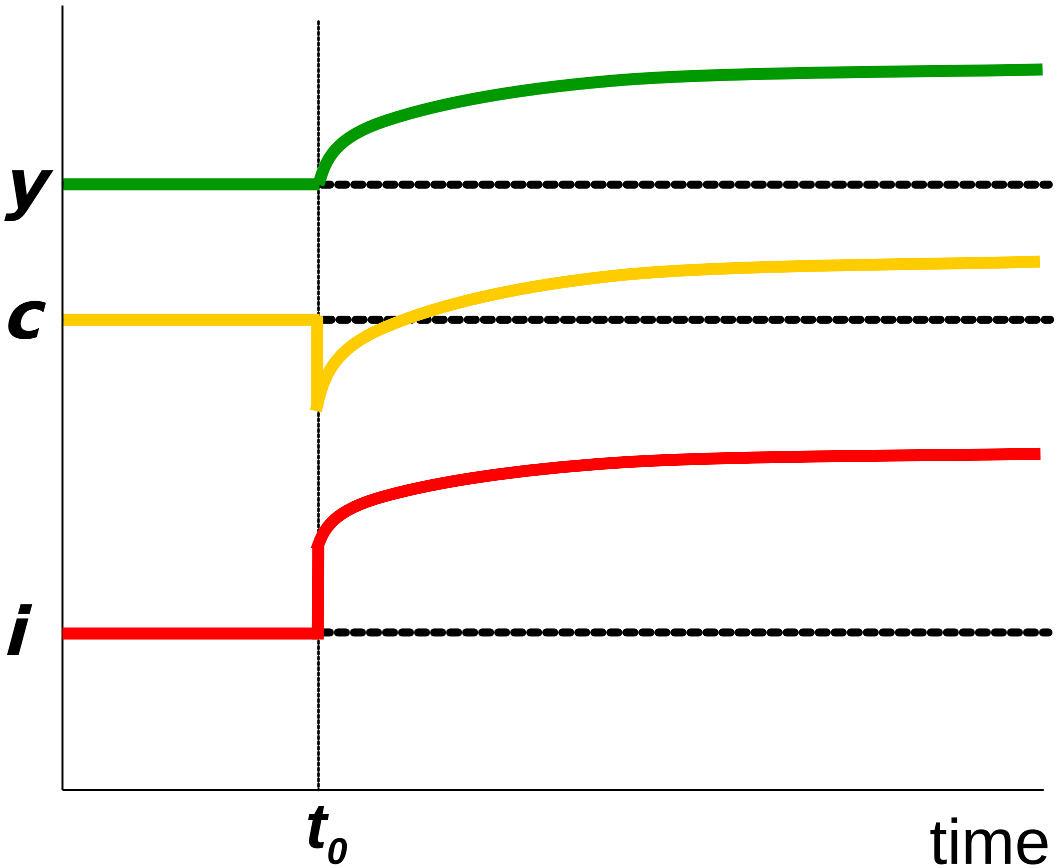

Regula de aur în condiţiile creşterii populaţiei

pornim tot de la:

$$c^* = y^* - i^*$$

$$= f(k^*) - (\delta + n)\,k^*$$

c^* este maximizat atunci când

$$\text{Wma(K)} = \delta + n$$

sau într-o altă formă,

$$\text{Wma(K)} - \delta = n$$

La optim, productivitatea marginală a capitalului minus uzura este egală cu rata de creştere a populaţiei